

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شاخص‌های ارزیابی آموزش عالی در جمهوری اسلامی ایران

این شاخصها در تاریخ ۱۳۸۳/۸/۲۶ پس از بررسی
به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید.

هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی

شورای عالی انقلاب فرهنگی

خرداد ۱۳۸۴

شاخصهای ارزیابی آموزش عالی در جمهوری اسلامی ایران / [تهیه کننده]
شورای عالی انقلاب فرهنگی، هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی،
معاونت تعلیم و تربیت. -- تهران: شورای عالی انقلاب فرهنگی، هیئت نظارت
و ارزیابی فرهنگی و علمی، ۱۳۸۳.
۵۰ صفحه

ISBN:964-96123-00

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

آموزش عالی -- ایران -- ارزشیابی. الف. شورای عالی انقلاب فرهنگی.

هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی. معاونت تعلیم و تربیت.

ب. شورای عالی انقلاب فرهنگی، هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و

علمی.

ش ۲ / LA۱۳۵۳ ۳۷۸/۵۵

۸۳-۳۵۸۰۸

کتابخانه ملی ایران

شاخصهای ارزیابی آموزش عالی در جمهوری اسلامی ایران

زیر نظر: رئیس هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی

بررسی نهایی و تصویب: هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی

تدوین: معاونت تعلیم و تربیت هیئت

مدیریت امور اجرایی: دفتر بررسی و تدوین هیئت

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: بهار ۱۳۸۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۹۶۱۲۳-۰۰

قیمت: ۵۰۰ تومان

تمامی حقوق مخصوص هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی

شورای عالی انقلاب فرهنگی است.

فهرست مطالب

پیشگفتار	۱
مقدمه	۳
چارچوب و روند تدوین شاخصهای ارزیابی آموزش عالی	۵
شاخصهای ارزیابی کلان و خرد آموزش عالی	۱۳
تعاریف واژه ها	۴۷
منابع فارسی	۶۵
منابع لاتین	۶۷

با تشکر و تقدیر ویژه از:

نام و نام خانوادگی	سمت	نوع همکاری
حجت الاسلام والمسلمین، آقای دکتر احمد احمدی	عضو هیئت	بررسی و ارائه نظریات ارزشمند
آقای دکتر جعفر توفیقی	عضو هیئت	بررسی و ارائه نظریات ارزشمند
آقای دکتر عباسعلی زالی	عضو هیئت	بررسی و ارائه نظریات ارزشمند
حجت الاسلام والمسلمین آقای محسن قمی	عضو هیئت	بررسی و ارائه نظریات ارزشمند
آقای دکتر محمد علی کی نژاد	عضو هیئت	بررسی و ارائه نظریات ارزشمند
آقای دکتر علیرضا مرندی	عضو هیئت	بررسی و ارائه نظریات ارزشمند
جناب آقای حسین مظفر	عضو هیئت	بررسی و ارائه نظریات ارزشمند
آقای مهندس سید مصطفی میر سلیم	عضو هیئت	بررسی و ارائه نظریات ارزشمند
جناب آقای علی ناصحی	دبیر هیئت	پیگیری و دبیری جلسات بررسی
خانم دکتر مهرانوش بازارگادی	رئیس گروه آموزش عالی در معاونت تعلیم و تربیت	- تدوین شاخصهای ارزیابی کلان و خرد آموزش عالی - ترجمه و تالیف ارزیابی آموزش عالی در جهان
آقای علی زلقی	کارشناس ارشد	همکاری در تدوین شاخصها
آقای علی رضا باقری ثالث	کارشناس ارشد	همکاری در تدوین شاخصها
آقای مهندس امیرحسین علی بیگی	کارشناس ارشد	همکاری در تدوین شاخصها

نام و نام خانوادگی	سمت	نوع همکاری
آقای دکتر سید رضا میرایی آشتیانی	معاونت تعلیم و تربیت و عضو شورا	بررسی شاخصها و ارائه نظریات ارزشمند
آقای دکتر شهریار نیازی	عضو شورا	بررسی شاخصها و ارائه نظریات ارزشمند
آقای دکتر سعید تسلیمی	عضو شورا	بررسی شاخصها و ارائه نظریات ارزشمند
آقای دکتر حسین غریبی	عضو شورا	بررسی شاخصها و ارائه نظریات ارزشمند
آقای دکتر فضل الله موسوی	عضو شورا	بررسی شاخصها و ارائه نظریات ارزشمند
آقای دکتر سعید افشار نیا	عضو شورا	بررسی شاخصها و ارائه نظریات ارزشمند
آقای دکتر آخوندی	عضو شورا	بررسی شاخصها و ارائه نظریات ارزشمند
آقای دکتر علی مقاری	عضو شورا	بررسی شاخصها و ارائه نظریات ارزشمند
آقای دکتر عطااله کوهیان	عضو شورا	بررسی شاخصها و ارائه نظریات ارزشمند
خانم دکتر مهنوش بازارگادی	دبیر شورا	بررسی شاخصها و ارائه نظریات ارزشمند
آقای نجف الهیاری فرد	سرپرست دفتر بررسی و تدوین هیئت	بررسی و تدوین و انتشار
آقای حمید کیخسروکیانی	کارشناس دفتر بررسی و تدوین هیئت	بررسی و تدوین و انتشار

و با تشکر از :

- مرکز آمار ایران
- شورای پژوهش‌های علمی کشور
- معاونت پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی
- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
- مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران

پیشگفتار

هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی به منظور ارائه تصویری واقعی از وضعیت آموزش عالی کشور و روند تحولات و چالش‌های آن، وظیفه تدوین شاخص‌ها و ضوابط ارزیابی، بررسی و ارزیابی وضعیت علمی، آموزشی و پژوهشی کشور در قالب گزارش‌های سالانه و هماهنگی و هدایت امر ارزیابی را بر عهده دارد. در اجرای این وظیفه، معاونت تعلیم و تربیت هیئت پس از انجام مطالعات لازم، مؤلفه‌های اصلی ارزیابی آموزش عالی را تعیین کرد و با بهره‌گیری از آرای صاحب‌نظران و مدیران ارشد آموزش عالی به تدوین و ارائه ضوابط و شاخص‌های ارزیابی آموزش عالی در دو سطح کلان و خرد پرداخت.

هدف از ارزیابی کلان، بررسی و ارزیابی آموزش عالی در سطح ملی و فرا دانشگاهی است. این ارزیابی نهایتاً روند آموزش عالی کشور را بر اساس شاخص‌های مزبور نمایان می‌سازد و موقعیت آن را در مقیاس بین‌المللی نشان می‌دهد. در ارزیابی خرد، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور در مقایسه با یکدیگر مورد ارزیابی قرار می‌گیرند و رتبه‌بندی می‌شوند.

بخش آموزش عالی در معاونت تعلیم و تربیت فعالیت‌های خود را پس از طی سه سال کار مداوم، در قالب پنج مجلد به شرح ذیل ارائه نمود:

۱- شاخص‌های ارزیابی کلان و خرد آموزش عالی در جمهوری اسلامی ایران
۲- مروری بر مطالعات و فعالیت‌های چند کشور در خصوص ارزیابی آموزش عالی

۳- صورت مذاکرات و مباحث شورای ارزیابی آموزش عالی و تحقیقات
۴- نظرات و پیشنهادهای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور درباره شاخص‌های ارزیابی آموزش عالی

۵- دستور العمل ها، پرسش نامه ها و فرم های ارزیابی و نحوه محاسبه هر یک از شاخص ها در ارزیابی های کلان و خرد آموزش عالی

مجموعه حاضر به عنوان مجلد شماره یک از مجلدات مزبور با همت و تلاش اعضای هیئت علمی و کارشناسان هیئت روند تهیه و تدوین را پیموده است که جا دارد از زحمات آنان تشکر و تقدیر بعمل آید. همچنین از اعضای شورای ارزیابی آموزش عالی و تحقیقات که در انتخاب، ویرایش و تدوین شاخص ها مشارکت فعال داشته اند صمیمانه تشکر می شود. نقد و نظر دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر وزارتخانه ها و نیز دانشگاه های غیرانتفاعی در غنای ویرایش اولیه شاخص ها نقش مهمی داشته است که بدینوسیله از آنها سپاسگزاری می شود. در نهایت از اعضای محترم هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی که شاخص ها را بررسی و تأیید نموده اند و نیز از شورای عالی محترم انقلاب فرهنگی که تصویب نهایی آنها را بر عهده دارد، سپاسگزاری می شود. امید است این اقدام گام مؤثری در تحقق و تعالی ارزیابی آموزش عالی در کشور باشد.

صادق واعظ زاده

رئیس هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی

مقدمه

دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی پیوسته بعنوان بالاترین مرکز اندیشه ورزی و تولید علم جامعه محسوب شده و با حضور و فعالیت اندیشمندان متفکران، محققان، دانش پژوهان و دانشجویان در اعتلای علمی و جهت بخشیدن به حرکت‌های فکری، اعتقادی، فرهنگی و سیاسی جامعه نقشی اساسی دارند.

دانشگاهها به منظور به انجام رساندن وظایف خطیر و پویایی و ارتقای خود، نیازمند الگو و ابزار مناسب برای ارزیابی و اطمینان کیفی از روند برنامه‌ها و فرایندهای مربوط و کارآیی و اثربخشی دانش‌آموختگان در بازار مشاغل می‌باشند. از سوی دیگر، نظام آموزش عالی کشور باید با برنامه‌ریزی دقیق در امور آموزشی، پژوهشی و تربیت نیروی انسانی، برای افزایش بهره‌وری و استفاده بهینه از سرمایه‌های موجود در کشور تلاش نموده و بیش از پیش نوید دهنده شکوفایی و اقتدار علمی و فرهنگی جامعه باشد. دانشگاه برای حفظ پویایی خود نیازمند برنامه‌ریزی‌های توسعه‌ای و راهبردی، بهبود فرایندها و روشها و کنترل مستمر کیفیت است. انجام و تحقق هر یک از امور و فرایندهای مذکور همراه با برنامه‌ریزی دقیق، نیازمند اطلاعات واقعی، دقیق، مرتبط و روزآمد می‌باشد.

اکنون همراه با تصویب برنامه چهارم توسعه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور و به تبع آن برنامه بخش آموزش عالی، تحقیقات و فناوری، ارائه تصویری واقعی از عملکرد و وضعیت بخش آموزش عالی یک ضرورت مهم به حساب می‌آید.

هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی به منظور ارزیابی و آرایه تصویری روشن از روند تحولات فرهنگی، علمی، آموزشی و پژوهشی کشور بر اساس مصوبه جلسه ۴۷۶ مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل شده است. یکی از اهداف و رسالت‌های عمده این هیئت، بررسی وضعیت موجود آموزش عالی کشور است که تحقق این هدف از طریق برنامه‌ای منسجم و مبتنی

برمعیارها و استانداردهای معتبر جهانی از یکسو و شرایط، مقتضیات و نظام ارزشی جامعه ایران اسلامی از سوی دیگر امکان پذیر می گردد.

در این راستا به منظور دستیابی به اهداف هیأت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی در خصوص نیل به تصویر واقعی از وضعیت آموزش عالی کشور، چهار وظیفه عمده طراحی و سازماندهی شده است:

- ۱- تدوین شاخصها و ضوابط ارزیابی
- ۲- بررسی و ارزیابی آموزش عالی
- ۳- تهیه گزارشهای سالانه از وضعیت علمی، آموزشی و پژوهشی کشور
- ۴- هماهنگی و هدایت امر ارزیابی.

در خصوص به انجام رساندن وظایف بررسی و ارزیابی آموزش عالی و نیز تدوین شاخصها و ضوابط ارزیابی، حوزه معاونت تعلیم و تربیت هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی با بهره گیری از مطالعات جهانی در حوزه تخصصی آموزش عالی (از جمله الگوهای ارزیابی آموزش عالی، الگوی شبکه بین المللی تضمین کیفیت در آموزش عالی¹، شاخصهای مطرح شده توسط یونسکو و...) به تدوین مولفه های اصلی و شاخصهای آموزش عالی در گستره ارزیابی کلان و خرد شامل بخش های کلی (عمومی)، آموزشی، پژوهشی، دانشجویی، فرهنگی و اعتبارات و امکانات، در ابعاد کمی و کیفی اهتمام ورزیده است.

چهارچوب و روند تدوین شاخصهای
ارزیابی آموزش عالی

اولین مرحله در ارزیابی هر فرایند، داشتن ابزار و محک و به عبارت دیگر شاخص برای ارزیابی می باشد و آموزش عالی نیز از این قاعده مستثنی نیست. برای رسیدن به شاخص های مورد نیاز به منظور فوق، مطالعات و بررسی های گسترده ای بشرح زیر انجام شد.

۱- سابقه و گردش کار:

به منظور ارزیابی کلان و خرد آموزش عالی، حوزه معاونت تعلیم و تربیت هیئت نظارت و ارزیابی علمی و فرهنگی به تعیین و تدوین شاخص های آموزش عالی در اثنای پنج مرحله اجرایی اهتمام ورزید.

۱-۱- مرحله اول:

مطالعات ابعاد جهانی در حوزه تخصصی آموزش عالی در چند نمونه از کشورها تحت عناوین ارزیابی کیفیت، تضمین کیفیت، اعتبار بخشی و مدیریت کیفیت جامع در آموزش عالی انجام شد. این مرحله از کار به تهیه و تدوین مطالب در مورد آموزش عالی برخی از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه و نیز تعیین و تبیین مؤلفه های اصلی و شاخص های عملکردی¹ (PIs) و استانداردها در ابعاد: درون داد، فرایند، برون داد و پیامد آموزش عالی منجر گردید.

۱-۲- مرحله دوم:

در این مرحله پیش نویس مؤلفه های اصلی، معیارها و شاخص های عملکردی آموزش عالی در معرض آراء و نظرات صاحب نظران آموزش عالی کشور قرار گرفت (مجموعه مذکور به ۱۵۰ دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی ارسال شد). پس از طی سه ماه آراء و نظرات جمع آوری و تحلیل آنها در جلسات مکرر بخش آموزش عالی حوزه معاونت تعلیم و تربیت انجام پذیرفت و برای ارائه در جلسات شورای ارزیابی آموزش عالی و تحقیقات آماده شد.

۱-۳- مرحله سوم:

در اثنای ۲۵ جلسه، در کنار بحث در مورد ارزیابی علم و فناوری و شاخص‌ها و اجرای آن، بحث و تبادل نظر در شورای ارزیابی آموزش عالی و تحقیقات انجام و تمامی مؤلفه‌ها و شاخص‌های آموزش عالی از نظر طراحی کلی، سازمانبندی و طبقه‌بندی مؤلفه‌های اصلی، ابعاد مختلف شاخص‌های عملکردی در اشکال کمی و کیفی، نحوه محاسبه هر یک از شاخص‌ها و... بطور گسترده مورد بررسی قرار گرفت.

۱-۴- مرحله چهارم:

پس از تعیین و تبیین موارد ذکر شده در جلسات شورای ارزیابی آموزش عالی و تحقیقات، مقرر شد چهار مجموعه ذیل برای ارائه به شورای عالی انقلاب فرهنگی تهیه و تدوین گردد. از این مجموعه‌ها مورد اول برای بررسی و تصویب آن شورا، موارد دوم و سوم برای مستند سازی و روشن‌نگری شاخص‌ها و مورد چهارم کاربردی و برای اجرای ارزیابی‌ها می‌باشد.

۱- مجموعه شاخص‌های ارزیابی خرد و کلان آموزش عالی و تعاریف

واژه‌های مورد استفاده

۲- مطالعات جهانی و ملی در خصوص ارزیابی آموزش عالی

۳- آئین‌نامه گردش کار و صورت مذاکرات شورای ارزیابی آموزش

عالی و تحقیقات

۴- دستورالعمل‌ها، آئین‌نامه‌های اجرایی، پرسشنامه‌ها و فرمهای ذیربط و

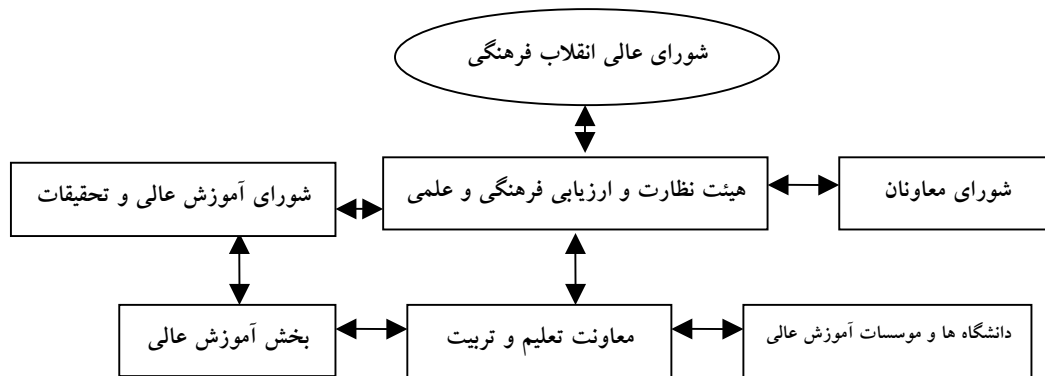
نحوه محاسبه هر یک از شاخص‌های کمی و کیفی.

این اثر در واقع مجموعه شماره یک از این سری است که شامل شاخص‌های

ارزیابی خرد و کلان آموزش عالی و تعاریف واژه‌های مورد استفاده است.

۱-۵- مرحله پنجم:

بدنبال تعیین چهارچوب ارزیابی کلان و خرد آموزش عالی در جلسات شورای آموزش عالی و تحقیقات و نیز تصویب آن توسط هیئت نظارت و ارزیابی فرهنگی و علمی، کلیه موارد تبیین و تصویب شده طی ۲۰ جلسه (در اثنای ۶ ماه) در حوزه معاونت تعلیم و تربیت و با نظارت مستقیم و حمایت ریاست هیئت مورد بررسی و ارزیابی نهایی قرار گرفت و تقدیم شورای عالی انقلاب فرهنگی شد. نموداری از گردش کار ارزیابی خرد و کلان آموزش عالی در شکل ذیل ملاحظه می گردد.

۲- ارزیابی کلان:

در این سطح، وضع موجود آموزش عالی کشور در مقیاس ملی ارزیابی می شود و وضعیت هر یک از زیرمجموعه های آموزش عالی به صورت کلی و فراتر از دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و سازمانهای مربوط مورد بررسی قرار می گیرد. این ارزیابی روند آموزش عالی کشور را در هر یک از حوزه های اصلی (زیرساخت های آموزشی، پژوهشی، دانشجویی، فرهنگی و بودجه و اعتبارات) معین و موقعیت نسبی آنها را در عرصه بین المللی مشخص می کند.

۳- ارزیابی خرد:

در این سطح وضعیت دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در مقایسه با یکدیگر ارزیابی می‌شود. گرچه بسیاری از شاخص‌های تدوین شده در دو بخش خرد و کلان مشابه هستند، ولی سطح ارزیابی متفاوت است. ارزیابی خرد نهایتاً به دسته‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی منجر می‌گردد.

شاخص‌های ارزیابی کلان و خرد آموزش عالی شامل شاخص‌های کمی، کیفی و تحلیلی آموزش عالی بوده و در ۵ حوزه اصلی: شاخص‌های کلی، آموزشی، پژوهشی، دانشجویی، فرهنگی و اعتبارات و امکانات تدوین گردیده است.

بخش کلی:

شاخص‌های کلی در آموزش عالی، شاخص‌هایی هستند که امکان جایگزینی آنها در بخش‌های آموزشی، پژوهشی، دانشجویی، فرهنگی و اعتبارات و امکانات کمتر وجود داشته و بیشتر جنبه عمومی و مشترک داشته اند.

بخش آموزشی:

شاخص‌های آموزشی شامل شاخص‌های کمی، کیفی و تحلیلی است که مربوط به اعضاء هیأت علمی، برنامه‌ها و فضاهای آموزشی و درسی، کارشناسان آموزشی، سطوح و مقاطع تحصیلی و ... می باشد.

بخش پژوهشی:

شاخص‌های پژوهشی شامل شاخص‌های کمی، کیفی و تحلیلی در ارتباط با مراکز تحقیقاتی، محققین، انتشارات تحقیقاتی (تألیف و ترجمه کتب و مقالات علمی پژوهشی و...)، کنفرانسها، همایش‌ها و ... می باشد.

بخش دانشجویی:

شاخص های دانشجویی شامل: شاخص های کمی، کیفی و تحلیلی در خصوص پذیرفته شدگان، دانشجویان و دانش‌آموختگان، فضاهای دانشجویی و ... می باشد.

بخش فرهنگی:

شاخص های فرهنگی شامل شاخص های کمی، کیفی و تحلیلی مرتبط با مسائل فرهنگی و فعالیتهای فوق برنامه و رفاهی اعضای هیأت علمی، دانشجویان و کارکنان، برنامه ها و آموزشهای فرهنگی و ... می باشد.

بخش اعتبارات و امکانات:

شاخص های اعتبارات و امکانات شامل شاخص های کمی، کیفی و تحلیلی در خصوص بودجه و اعتبارات بخش آموزش عالی، دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی، بودجه و اعتبارات آموزشی، پژوهشی، دانشجویی و فرهنگی و نیز حقوق و مزایای اعضای هیأت علمی، غیر هیأت علمی و ... می باشد. در هر یک از حوزه ها سعی گردید شاخص هایی نیز در خصوص مدیریت دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه شود.

قابل ذکر است که شاخص های تدوین و ارائه شده، از زوایا و دیدگاههای مختلف، آموزش عالی و رسالت ها و عملکردهای آن را مورد توجه قرار داده و شامل جنبه های مختلف کمی و کیفی از یک سو و دروندادها، فرایندها، بروندادها، پیامدها و اثر بخشی ها از سوی دیگر است. در نتیجه این گستردگی، تعداد شاخص ها پر شمار و گاه با هم دارای هم پوشانی هائی می باشد که میتوان گفت در ارزیابی های همه جانبه، چنین پدیده ای اجتناب ناپذیر است. نکته دیگر اینکه توجه به شاخص ها نه تنها بعنوان نشانگرهای ارزیابی مفید و کار آمد است، بلکه شاخص ها می توانند جهت دهنده، نظم آور و هدایت کننده باشند و مدیریت های کلان و خرد را در جهت شناخت بهتر وضعیت و تلاش در جهت بهبود آن یاری رسانند.

شاخص‌های ارزیابی
کلان و خرد آموزش عالی

الف- شاخص‌های ارزیابی کلان آموزش عالی

۱- الف- شاخص‌های کلی

بخش کمی

- ۱-۱- الف- تعداد کل دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی
- ۱-۲- الف- درصد دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی از کل دانشگاه‌های کشور
- ۱-۳- الف- نسبت دانشگاه‌های علوم پزشکی به دانشگاه‌های غیرپزشکی
- ۱-۴- الف- تعداد دانشگاه‌ها به تفکیک جامع، در حال توسعه، تحقیقاتی و کاربردی
- ۱-۵- الف- تعداد دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در حوزه علوم اسلامی
- ۱-۶- الف- درصد دانشگاه‌های تخصصی از کل دانشگاه‌های کشور
- ۱-۷- الف- توزیع استانی دانشگاه‌ها به تفکیک دولتی و غیردولتی
- ۱-۸- الف- تعداد اعضای هیأت علمی در یک میلیون نفر جمعیت
- ۱-۹- الف- تعداد کل اعضای هیأت علمی به تفکیک جنسیت، رتبه علمی و گروه عمده تحصیلی^۱ در دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی
- ۱-۱۰- الف- توزیع درصدی اعضای هیأت علمی به تفکیک جنسیت، رتبه علمی و گروه عمده تحصیلی به تفکیک در دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی
- ۱-۱۱- الف- میانگین ساعات کاری اعضای هیأت علمی در انواع فعالیت‌ها (آموزشی، پژوهشی، مدیریتی- اجرایی و مشاوره‌ای) در

۱- منظور از گروه عمده تحصیلی گروه‌های ششگانه شامل فنی و مهندسی، علوم پایه، علوم انسانی، کشاورزی و دامپزشکی، علوم پزشکی و هنر است.

دانشگاه‌های دولتی و غیر دولتی به تفکیک گروه‌های عمده تحصیلی در

هفته

۱-۱۲- الف- میانگین سابقه مدیریت اعضای هیأت علمی شاغل بعنوان مدیران ارشد

۱-۱۳- الف- توزیع درصدی مدیران ارشد دانشگاهها بر حسب مرتبه علمی به تفکیک در دانشگاههای دولتی و غیردولتی

۱-۱۴- الف- میانگین طول مدت مدیریت مدیران ارشد به تفکیک دانشگاههای دولتی و غیردولتی (برحسب سال)

۱-۱۵- الف- میانگین تعداد جابجایی مدیران ارشد در طی مدت ۵ سال به تفکیک در دانشگاه های دولتی و غیر دولتی

۱-۱۶- الف- تعداد برنامه های راهبردی در آموزش عالی

بخش کیفی

۱-۱۷- الف- میزان بکارگیری معیارهای مناسب در انتخاب مدیران آموزش عالی (مدیران ارشد و میانی)

۱-۱۸- الف- میزان مشارکت دانشگاهیان در تدوین سیاستها و برنامه های ملی

۱-۱۹- الف- میزان مشارکت دانشگاهیان در انتخاب مدیران ارشد دانشگاهها

۱-۲۰- الف- میزان استقلال دانشگاهها در تصمیم گیری و اجرای امور مربوط

۱-۲۱- الف- میزان اسلامی بودن دانشگاه های دولتی و غیر دولتی

- ۲۲-۱- الف- میزان موفقیت دانشگاه های دولتی و غیر دولتی در دستیابی به آرمانهای انقلاب اسلامی
- ۲۳-۱- الف- چگونگی آزادی علمی در دانشگاه
- ۲۴-۱- الف- میزان پاسخ گویی و التزام اجتماعی دانشگاه
- ۲۵-۱- الف- میزان مشارکت دانشگاه در ارتقای فرهنگ جامعه
- ۲۶-۱- الف- میزان پیشگامی و راهگشایی دانشگاه در امور اجتماعی و سیاسی

- ۲۷-۱- الف- میزان همکاری دانشگاه و صنعت
- ۲۸-۱- الف- کیفیت همکاری دانشگاه و صنعت

۲- الف- شاخص های آموزشی

بخش کمی

- ۲-۱- الف- درصد اعضای هیأت علمی تمام وقت و پاره وقت از کل اعضای هیأت علمی در دانشگاههای دولتی و غیردولتی
- ۲-۲- الف- نسبت اعضای هیأت علمی تمام وقت به دانشجویان در دانشگاههای دولتی و غیر دولتی و به تفکیک مرتبه علمی، مقطع و گروه عمده تحصیلی
- ۲-۳- الف- درصد اعضای هیأت علمی بازنشسته ، دارای ترک خدمت موقت و دائم از کل اعضای هیات علمی به تفکیک گروههای عمده تحصیلی و دانشگاههای دولتی و غیر دولتی در سال
- ۲-۴- الف- میزان ساعات دوره های آموزشی برای مدیران عضو هیأت علمی و غیر هیات علمی دانشگاهها به تفکیک پزشکی و غیر پزشکی و دولتی و غیر دولتی در سال

۵-۲- الف- تعداد رشته های آموزشی دائر در دانشگاههای دولتی و غیر دولتی به تفکیک گروههای عمده تحصیلی در مقاطع مختلف تحصیلی

۶-۲- الف- تعداد دفعات بازنگری برنامه درسی به تفکیک رشته و مقطع تحصیلی در طی ۵ سال

۷-۲- الف- سرانه دانشجویی فضای آموزشی (کلاس درس) به تفکیک دانشگاههای دولتی و غیردولتی

بخش کیفی

۸-۲- الف- میزان انطباق برنامه های آموزشی با رسالت واهداف دانشگاه به تفکیک دولتی و غیردولتی

۹-۲- الف- میزان تأثیر آموزشها و نحوه تدریس در دانشگاه های دولتی و غیر دولتی بر کار آفرینی، خلاقیت و نوآوری دانش آموختگان به تفکیک گروه عمده تحصیلی

۱۰-۲- الف- میزان مشارکت دانشجویان در فرایند تعلیم و تعلم به تفکیک مقاطع تحصیلی در دانشگاههای دولتی و غیر دولتی

۱۱-۲- الف- میزان اثر بخشی آموزش عالی به تفکیک در دانشگاههای دولتی و غیر دولتی

۱۲-۲- الف- میزان رضایت جامعه از توانمندی دانش آموختگان دانشگاهها

۳- الف- شاخص های پژوهشی

بخش کمی

۱-۳- الف- درصد محققان دانشگاهی از کل محققان کشور

- ۲-۳ - الف- تعداد محققان دانشگاهی در یک میلیون نفر جمعیت
- ۳-۳- الف- درصد کارشناسان پژوهشی از کل شاغلان تحقیقاتی به تفکیک در دانشگاههای دولتی و غیردولتی
- ۳-۴- الف- نرخ رشد محققان دانشگاهی به تفکیک گروههای عمده تحصیلی در سال
- ۳-۵- الف- تعداد شاغلان تحقیقاتی به تفکیک گروههای عمده تحصیلی
- ۳-۶- الف- تعداد مراکز تحقیقاتی به تفکیک در دانشگاههای دولتی، غیر دولتی، پزشکی و غیر پزشکی
- ۳-۷- الف- تعداد پارکهای علم و فناوری (وابسته به دانشگاه) به تفکیک در دانشگاههای دولتی و غیر دولتی، پزشکی و غیر پزشکی
- ۳-۸- الف- تعداد عناوین مجلات و نشریات پژوهشی چاپ شده توسط دانشگاههای دولتی و غیردولتی
- ۳-۹- الف- تعداد اختراعات و تعداد اکتشافات دانشگاههای دولتی و غیردولتی که به ثبت رسیده است
- ۳-۱۰- الف- تعداد جوایز علمی کسب شده توسط اعضای هیأت علمی در دانشگاههای دولتی و غیردولتی
- ۳-۱۱- الف- تعداد سمینارها و کنفرانس های علمی برگزار شده در کشور توسط دانشگاههای دولتی و غیردولتی در سال
- ۳-۱۲- الف- نسبت تعداد مقالات و کتب تالیف و ترجمه شده اعضای هیأت علمی به کل اعضای هیأت علمی به تفکیک و بر حسب مرتبه علمی
- ۳-۱۳- الف- درصد اعضای هیأت علمی صاحب تالیف و ترجمه (کتاب، مقالات علمی و پژوهشی) از کل اعضای هیأت علمی

- ۱۴-۳-الف- تعداد کتابهای چاپ شده توسط اعضای هیأت علمی در سطح بین‌المللی (به زبانهای خارجی)
- ۱۵-۳-الف- تعداد مقالات چاپ شده اعضای هیأت علمی در مجلات علمی - پژوهشی داخلی و مجلات نمایه شده در فهرست های معتبر بین المللی به تفکیک دانشگاههای دولتی و غیردولتی
- ۱۶-۳-الف- نسبت تعداد مقالات و کتب تألیفی و ترجمه ای چاپ شده اعضای هیأت علمی به کل دانشجویان به تفکیک و بر حسب مقطع تحصیلی و دانشگاه دولتی و غیردولتی
- ۱۷-۳-الف- تعداد عناوین کتابهای مرجع موجود در دانشگاههای دولتی و غیردولتی به تفکیک
- ۱۸-۳-الف- نسبت رایانه های متصل به اینترنت به تعداد دانشجویان به تفکیک در دانشگاههای دولتی و غیردولتی
- ۱۹-۳-الف- سرانه دانشجویی فضای کتابخانه ها به تفکیک در دانشگاههای دولتی و غیردولتی
- ۲۰-۳-الف- درصد پژوهش های دانشگاهی منتهی به تولید فناوری به تفکیک گروه های عمده تحصیلی در دانشگاه های دولتی و غیر دولتی
- ۲۱-۳-الف- میزان درآمد دانشگاه های دولتی و غیر دولتی از فروش فناوری

بخش کیفی

- ۲۲-۳-الف- میزان تطابق تحقیقات انجام شده در دانشگاههای دولتی و غیردولتی با هدفهای برنامه توسعه کشور

۲۳-۳-الف- میزان رضایت اعضای هیات علمی دانشگاهها از تسهیلات موجود برای ارائه و انتشار آثار علمی - تخصصی خود در داخل و خارج از کشور

۲۴-۳-الف- میزان رضایت جامعه از (نقش علمی) دانشگاهها در حل مشکلات فنی و تخصصی در عرصه های مختلف جامعه

۲۵-۳-الف- کیفیت مراکز تحقیقاتی دانشگاه‌های کشور

۲۶-۳-الف- میزان بهره برداری از رایانه های موجود در دانشگاه های دولتی و غیردولتی در فعالیت های علمی و پژوهشی

۴- الف - شاخص های دانشجویی

بخش کمی

۱-۴-الف- توزیع درصدی پذیرفته شدگان به تفکیک دانشگاههای دولتی و غیردولتی، مقطع، گروه عمده تحصیلی و استان

۲-۴-الف- نسبت پذیرفته شدگان از هر استان به جمعیت استان به تفکیک گروههای عمده تحصیلی و دانشگاههای دولتی و غیر دولتی

۳-۴-الف- درصد پذیرفته شدگان بومی از کل پذیرفته شدگان به تفکیک استان

۴-۴-الف- نرخ رشد پذیرش دانشجو در دانشگاههای دولتی و غیردولتی

۵-۴-الف- درصد پذیرفته شدگان زن از کل پذیرفته شدگان به تفکیک مقطع تحصیلی و دانشگاه دولتی و غیردولتی

۶-۴-الف- توزیع استانی ده درصد اول پذیرفته شدگان در گروههای عمده تحصیلی

۷-۴ - الف- نسبت پذیرفته شدگان دوره کارشناسی ارشد به دانش
آموختگان کارشناسی به تفکیک گروه‌های عمده تحصیلی و جنسیت در
سال

۸-۴ - الف- درصد پذیرفته شدگان در دوره های تحصیلات تکمیلی از
کل پذیرفته شدگان دانشگاه به تفکیک جنسیت، دولتی و غیردولتی و
پزشکی و غیر پزشکی

۹-۴ - الف- نسبت پذیرفته شدگان دوره دکتری به دانش آموختگان دوره
کارشناسی به تفکیک گروه‌های عمده تحصیلی و جنسیت
۱۰-۴ - الف- نسبت پذیرفته شدگان دوره دکتری تخصصی به
دانش آموختگان کارشناسی ارشد به تفکیک گروه‌های عمده تحصیلی و
جنسیت

۱۱-۴ - الف- تعداد پذیرفته شدگان در دانشگاه‌های خارج از کشور
(اعزام، بورس، و ...) به تفکیک گروه عمده تحصیلی و جنسیت

۱۲-۴ - الف- درصد پذیرفته شدگان در دانشگاه‌ها از کل متقاضیان آموزش
عالی به تفکیک جنسیت و دانشگاه دولتی و غیر دولتی

۱۳-۴ - الف- تعداد کل دانشجویان کشور به تفکیک دولتی و غیر
دولتی، پزشکی و غیر پزشکی و جنسیت

۱۴-۴ - الف- تعداد دانشجویان دانشگاهها در یک میلیون نفر جمعیت
کشور

۱۵-۴ - الف- توزیع درصدی دانشجویان بر حسب دانشگاه دولتی و
غیر دولتی، مقطع، گروه عمده تحصیلی و استان

۱۶-۴ - الف- توزیع سنی دانشجویان در گروه‌های عمده تحصیلی به
تفکیک جنسیت و مقطع تحصیلی

۱۷-۴-الف- میانگین مدت تحصیل بر حسب گروههای عمده تحصیلی به تفکیک مقطع تحصیلی، دانشگاه دولتی و غیردولتی و جنسیت

۱۸-۴-الف- درصد دانشجویانی که تشویق و تقدیرنامه دریافت کرده اند به تفکیک مقطع، گروههای عمده تحصیلی و جنسیت

۱۹-۴-الف- سرانه فضای خوابگاههای دانشجویی (برای دانشجویان واجد شرایط) به تفکیک جنسیت و نوع خوابگاه (مجردی و متأهلی) و دانشگاه دولتی و غیردولتی

۲۰-۴-الف- سرانه فضای تربیت بدنی به تفکیک دانشگاههای دولتی و غیردولتی

۲۱-۴-الف- تعداد کل دانش‌آموختگان در مقاطع مختلف به تفکیک جنسیت و گروه عمده تحصیلی

۲۲-۴-الف- درصد دانش‌آموختگان دارای شغل مرتبط با رشته در طی ۳ سال پس از فراغت از تحصیل به تفکیک مقطع و گروههای عمده تحصیلی

بخش کیفی

۲۳-۴-الف- میزان حمایت از خلاقیت‌ها و دستاوردهای علمی دانشجویان در کشور

۲۴-۴-الف- میزان وجود تسهیلات لازم برای توسعه آموزش دانشجویان با استعداد درخشان

۲۵-۴-الف- میزان رضایت دانشجویان از وجود فرصتها برای دسترسی به امکانات علمی و تحصیلی

- ۲۶-۴- الف- میزان رضایت دانشجویان در خصوص امکان تحقیقات دانشجویی
- ۲۷-۴- الف- میزان امید به آینده (در زمینه رشد و پیشرفت علمی و حرفه‌ای) در میان دانشجویان
- ۲۸-۴- الف- کیفیت دانش آموختگان دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی به تفکیک گروه عمده تحصیلی
- ۲۹-۴- الف- میزان مطابقت توانمندی دانش آموختگان با نیازهای واقعی جامعه
- ۳۰-۴- الف- میزان رضایت دانش آموختگان در خصوص امر اشتغال

۵- الف- شاخص‌های فرهنگی

بخش کمی

- ۱-۵- الف- تعداد پژوهش‌های مرتبط با فرهنگ و ارزش‌های اسلامی در دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی به تفکیک
- ۲-۵- الف- درصد دانشجویان عضو تشکلهای دانشجویی از کل دانشجویان
- ۳-۵- الف- سرانه دانشجویی فضای فرهنگی (مساجد، نمازخانه‌ها، تالار نمایش) به تفکیک دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی
- ۴-۵- الف- تعداد کارگاه‌ها، سمینارها، مراسم و کلاس‌های آموزشی فرهنگ اسلامی در دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی
- ۵-۵- الف- تعداد گردهمائی‌های بزرگ برگزار شده با حضور صاحب‌نظران در خصوص مسائل اجتماعی و فرهنگی جوانان در دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی

۵-۶- الف- تعداد مراکز مشاوره و راهنمایی دانشجویان در دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی

۵-۷- الف- درصد دانشجویان مراجعه کننده به مراکز مشاوره از کل دانشجویان به تفکیک در دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی و جنسیت

۵-۸- الف- درصد دانشجویانی که بنا به اظهار خود فریضه نماز را (بطور مرتب، غالباً، بندرت) بجا می آورند

۵-۹- الف- متوسط ساعات پرداختن دانشجویان به امور فرهنگی و فوق برنامه در سال

۵-۱۰- الف- متوسط ساعات مطالعه غیر درسی دانشجویان در سال

۵-۱۱- الف- تعداد افتخارات ورزشی کسب شده توسط دانشجویان بر حسب نوع افتخار (ملی و جهانی)، به تفکیک جنسیت و در دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی

بخش کیفی

۵-۱۲- الف- میزان تحقق وحدت حوزه و دانشگاه

۵-۱۳- الف- میزان رضایت دانشجویان از منزلت اجتماعی خود

۵-۱۴- الف- میزان علاقه دانشجویان به فرهنگ و هویت ملی

۵-۱۵- الف- میزان علاقمندی دانشجویان نسبت به بنیان گذار جمهوری اسلامی ایران

۵-۱۶- الف- میزان آگاهی دانشجویان از معارف و فرهنگ اسلامی

۵-۱۷- الف- میزان گرایش دانشجویان به مهاجرت به خارج از کشور به تفکیک انگیزه، جنسیت، گروه عمده تحصیلی و دانشگاه دولتی و غیر دولتی

۱۸-۵-الف- میزان پای بندی دانشگاهیان به انجام تکالیف و شعائر دینی (نماز، روزه، حجاب و...) به تفکیک جنسیت و گروه عمده تحصیلی در دانشگاه های دولتی و غیر دولتی

۱۹-۵-الف- میزان آگاهی سیاسی دانشجویان دانشگاه های دولتی و غیر دولتی به تفکیک گروه عمده تحصیلی، مقطع تحصیلی و جنسیت

۲۰-۵-الف- میزان اثر بخشی فعالیت تشکلهای دانشجویی در رشد آگاهی ها و نگرشهای سیاسی، اجتماعی، دینی و اخلاقی دانشجویان

۲۱-۵-الف- میزان تمایل اعضای هیأت علمی به ترویج ارزشهای دینی

۲۲-۵-الف- میزان تمایل اعضای هیأت علمی به اخلاق و معنویت

۲۳-۵-الف- میزان تمایل اعضای هیأت علمی به ترویج و تقویت هویت ملی

۲۴-۵-الف- میزان رضایت اعضای هیأت علمی از منزلت اجتماعی خود

۶- الف- شاخص‌های اعتبارات وامکانات

بخش کمی

۱-۶-الف- درصد اعتبارات آموزش عالی از تولید ناخالص ملی

۲-۶-الف- درصد اعتبارات آموزش عالی از بودجه کل کشور

۳-۶-الف- میزان اعتبارات آموزش عالی به تفکیک دولتی و غیردولتی و پزشکی و غیر پزشکی

۴-۶-الف- درصد اعتبارات ارزی آموزش عالی (به تفکیک دولتی و غیردولتی و پزشکی و غیر پزشکی) از کل اعتبارات آموزش عالی

- ۶-۵- الف- نسبت اعتبارات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به کل اعتبارات آموزش عالی
- ۶-۶- الف- نسبت اعتبارات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به کل اعتبارات آموزش عالی
- ۶-۷- الف- توزیع درصدی اعتبارات دانشگاهها به تفکیک دانشگاههای دولتی و غیر دولتی
- ۶-۸- الف- درصد اعتبارات آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از کل اعتبارات آموزش عالی
- ۶-۹- الف- درصد اعتبارات آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از کل اعتبارات آموزش عالی
- ۶-۱۰- الف- درصد اعتبارات ارزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از کل اعتبارات آن وزارتخانه
- ۶-۱۱- الف- درصد اعتبارات ارزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از کل اعتبارات آن وزارتخانه
- ۶-۱۲- الف- درصد اعتبارات آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از کل اعتبارات آن وزارتخانه
- ۶-۱۳- الف- درصد اعتبارات آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از کل اعتبارات آن وزارتخانه
- ۶-۱۴- الف- درصد اعتبارات عمرانی آموزش عالی (به تفکیک پزشکی و غیرپزشکی) از کل اعتبارات عمرانی کشور
- ۶-۱۵- الف- درصد اعتبارات عمرانی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از کل اعتبارات آن وزارتخانه

- ۱۶-۶-الف- درصد اعتبارات عمرانی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از کل اعتبارات آن وزارتخانه
- ۱۷-۶-الف- درصد اعتبارات تحقیقاتی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از کل اعتبارات آن وزارتخانه
- ۱۸-۶-الف- درصد اعتبارات تحقیقاتی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، از کل اعتبارات آن وزارتخانه
- ۱۹-۶-الف- درصد اعتبارات تحقیقاتی آموزش عالی از کل اعتبارات تحقیقاتی کشور به تفکیک دو وزارتخانه علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۲۰-۶-الف- درصد اعتبارات دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از کل اعتبارات آن وزارتخانه
- ۲۱-۶-الف- درصد اعتبارات دانشجویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از کل اعتبارات آن وزارتخانه
- ۲۲-۶-الف- سرانه اعتبارات دانشجویی به تفکیک دانشگاه‌های پزشکی و غیر پزشکی و دولتی و غیر دولتی
- ۲۳-۶-الف- سرانه دانشجویی اعتبار تخصیص یافته به فعالیت‌های فرهنگی و فوق برنامه در دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی
- ۲۴-۶-الف- درصد هزینه‌های امور فرهنگی و فوق برنامه از اعتبارات و عواید اختصاصی آموزش عالی

ب- شاخص‌های ارزیابی خرد آموزش عالی

۱- ب- شاخص‌های کلی

بخش کمی

- ۱-۱-ب- تعداد اعضای هیأت علمی بر حسب مرتبه علمی به تفکیک گروه عمده تحصیلی و جنسیت
- ۱-۲-ب- درصد مربیان آموزشیار، مربیان، استادیاران، دانشیاران و استادان از کل اعضای هیأت علمی به تفکیک
- ۱-۳-ب- درصد اعضای هیأت علمی جدیدالاستخدام از کل اعضای هیأت علمی در سال
- ۱-۴-ب- درصد اعضای هیأت علمی بازنشسته از کل اعضای هیأت علمی در سال
- ۱-۵-ب- درصد اعضای هیأت علمی زن از کل اعضای هیأت علمی
- ۱-۶-ب- درصد اعضای هیأت علمی تبدیل وضعیت یافته از پیمانی به رسمی آزمایشی از کل اعضای هیأت علمی پیمانی در سال
- ۱-۷-ب- میانگین سن اعضای هیأت علمی به تفکیک مرتبه علمی و جنسیت
- ۱-۸-ب- درصد اعضای هیأت علمی تمام وقت از کل اعضای هیأت علمی
- ۱-۹-ب- درصد اعضای هیأت علمی نیمه وقت از کل اعضای هیأت علمی
- ۱-۱۰-ب- درصد اعضای هیأت علمی ارتقاء یافته به مرتبه بالاتر در سال از کل اعضای هیأت علمی
- ۱-۱۱-ب- درصد مربیان ارتقاء یافته به مرتبه استادیاری در سال از کل مربیان
- ۱-۱۲-ب- درصد استادیاران ارتقاء یافته به مرتبه دانشیاری در سال از کل استادیاران

- ۱۳-۱-ب- درصد دانشیاران ارتقاء یافته به مرتبه استادی در سال از کل دانشیاران
- ۱۴-۱-ب- نسبت اعضای هیأت علمی دارای سمت اجرایی به کل اعضای هیأت علمی تمام وقت
- ۱۵-۱-ب- توزیع درصدی کارکنان برحسب مدرک تحصیلی (زیر دیپلم، دیپلم، کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری)
- ۱۶-۱-ب- نسبت تعداد کارکنان به تعداد اعضای هیأت علمی
- ۱۷-۱-ب- نسبت تعداد کارکنان به تعداد دانشجویان
- ۱۸-۱-ب- درصد کارکنان زن از کل کارکنان
- ۱۹-۱-ب- درصد کارکنان شاغل در پست‌های تخصصی از کل کارکنان
- ۲۰-۱-ب- درصد کارکنان استخدام شده در سال
- ۲۱-۱-ب- میانگین سن کارکنان به تفکیک جنسیت
- ۲۲-۱-ب- درصد افراد خارج شده از سیستم (بازنشسته، باز خرید، مستعفی، ترک خدمت و...) به تفکیک کارکنان و اعضای هیأت علمی و بر حسب جنسیت
- ۲۳-۱-ب- تعداد جلسات رسمی مدیریت به تفکیک با اعضای هیأت علمی و کارکنان
- ۲۴-۱-ب- تعداد پیشنهادهای ارائه شده در زمینه‌های مختلف کاری به وزارت متبوع از سوی مدیریت بخش کیفی
- ۲۵-۱-ب- میزان استقلال دانشگاه در تصمیم‌گیری و اجرای امور مربوط
- ۲۶-۱-ب- چگونگی آزادی علمی در دانشگاه

- ۲۷-۱-ب- میزان رضایت اعضای هیأت علمی از مدیریت دانشگاه به تفکیک مرتبه علمی و جنسیت
- ۲۸-۱-ب- نحوه عملکرد مدیریت در مورد سنجش بهره‌وری اعضای هیات علمی
- ۲۹-۱-ب- میزان بکارگیری معیارهای مناسب در انتخاب مدیران دانشگاه (مدیران ارشد، میانی و عملیاتی)
- ۳۰-۱-ب- میزان رضایت شغلی اعضای هیأت علمی به تفکیک مرتبه علمی و جنسیت
- ۳۱-۱-ب- میزان رضایت شغلی کارکنان به تفکیک جنسیت

۲-ب- شاخص‌های آموزشی

بخش کمی

- ۲-۱-ب- نسبت اعضای هیأت علمی تمام وقت به دانشجویان در کل و به تفکیک مرتبه علمی
- ۲-۲-ب- میانگین واحدهای درسی تدریس شده توسط هر عضو هیأت علمی در هر نیمسال تحصیلی
- ۲-۳-ب- نسبت مدرسین مدعو به کل اعضای هیأت علمی در سال
- ۲-۴-ب- میانگین ساعات مشاوره اعضای هیات علمی با دانشجویان در هفته
- ۲-۵-ب- میانگین نمره امتحانات جامع علوم پایه در سطح دانشگاههای علوم پزشکی در سال
- ۲-۶-ب- میانگین نمره امتحانات جامع پیش‌کارورزی در سطح دانشگاههای علوم پزشکی در سال

۷-۲-ب- تعداد رشته های دایر به تفکیک مقطع و گروه عمده

تحصیلی

۸-۲-ب- درصد رشته های دایر در دانشگاه از کل رشته های دایر در

سطح کشور به تفکیک گروههای عمده تحصیلی

۹-۲-ب- درصد رشته های نو و نیز رشته های بین رشته‌ای از تعداد کل

رشته‌های دایر در دانشگاه

۱۰-۲-ب- تعداد کل گرایش های تحصیلی دایر به تفکیک رشته ها

و مقاطع مختلف تحصیلی

۱۱-۲-ب- تعداد رشته های مرتبط با علوم اسلامی

۱۲-۲-ب- تعداد دوره های آموزشی مجازی، کوتاه مدت و آزاد به

تفکیک

۱۳-۲-ب- درصد برنامه های درسی بازنگری شده (درمحدوه مقررات

مربوط) در سال

۱۴-۲-ب- تعداد نرم افزارهای تخصصی و آموزشی موجود در دانشگاه

۱۵-۲-ب- تعداد دفعات ارزیابی مدیریت از وضعیت آموزشی دانشگاه

در سال

۱۶-۲-ب- درصد اعضای هیأت علمی تشویق شده (اعم از مادی و

معنوی) توسط دانشگاه در سال

۱۷-۲-ب- تعداد دوره های آموزشی علمی طی شده توسط مدیران

آموزشی

۱۸-۲-ب- سرانه فضای کارگاه ، آزمایشگاه ، مزرعه و... به تفکیک

۱۹-۲-ب- نسبت تخت آموزشی به دانشجو (ویژه رشته‌های علوم

پزشکی)

- ۲-۲۰- ب- تعداد دوره های باز آموزشی کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت برگزار شده برای مدیران (به تفکیک مدیران ارشد، میانی و اجرایی)
- ۲-۲۱- ب- تعداد کارگاههای آموزشی برگزار شده برای اعضای هیأت علمی در سال
- ۲-۲۲- ب- درصد دانشکده های دارای برنامه مدون (آموزشی، پژوهشی و...) از کل دانشکده های دانشگاه
- ۲-۲۳- ب- درصد گروههای آموزشی دارای برنامه مدون (آموزشی، پژوهشی و...) از کل گروههای آموزشی دانشگاه
- ۲-۲۴- ب- سرانه فضای آموزشی (کلاس درس)
- ۲-۲۵- ب- سرانه فضای دانشگاه
- ۲-۲۶- ب- میانگین سنوات تحصیلی دانش آموختگان در مقاطع مختلف تحصیلی
- ۲-۲۷- ب- درصد دانشجویان مشروطی به تفکیک مقطع و گروه عمده تحصیلی از کل دانشجویان همان مقطع و گروه عمده تحصیلی
- ۲-۲۸- ب- درصد دانشجویان محروم از تحصیل به تفکیک مقطع، گروه عمده تحصیلی و علت محرومیت از کل دانشجویان
- ۲-۲۹- ب- میانگین تعداد واحدهای مردودی دانشجویان برحسب رشته و مقطع تحصیلی در هر نیمسال
- ۲-۳۰- ب- میانگین واحدهای اخذ شده توسط هر دانشجو به تفکیک مقطع و رشته تحصیلی در هر نیمسال تحصیلی
- ۲-۳۱- ب- نرخ بهره برداری از کارگاه ها، آزمایشگاه ها، کلاس های درس، مزارع آموزشی، بیمارستان ها و.... در دانشگاه به تفکیک گروه عمده تحصیلی

بخش کیفی

- ۲-۳۲- ب- میزان سازگاری قوانین و مقررات آموزشی با شرایط عمومی و واقعیت‌های دانشگاه
- ۲-۳۳- ب- نحوه ارتباط دانشگاه با دانش‌آموختگان
- ۲-۳۴- ب- میزان آگاهی قبلی پذیرفته‌شدگان دانشگاه از رشته‌های تحصیلی انتخاب شده
- ۲-۳۵- ب- نحوه عملکرد مدیریت در مورد سنجش بهره‌وری دانش‌آموختگان
- ۲-۳۶- ب- میزان رضایت اعضای هیات علمی از امکانات آموزشی موجود
- ۲-۳۷- ب- کیفیت فضای آموزشی دانشگاه برای دوره‌های تحصیلات تکمیلی
- ۲-۳۸- ب- میزان بهره‌برداری از وسایل اداری، دستگاه‌ها و تجهیزات آزمایشگاهی، کارگاهی و... به تفکیک گروه عمده تحصیلی
- ۲-۳۹- ب- میزان تطابق امور اجرایی آموزش با قوانین و مقررات و دستورالعمل‌ها
- ۲-۴۰- ب- میزان رضایت کارکنان غیر هیأت علمی از آموزشهای ضمن خدمت به تفکیک جنسیت
- ۲-۴۱- ب- میزان رضایت دانشجویان از کیفیت تدریس به تفکیک گروه‌های عمده تحصیلی
- ۲-۴۲- ب- میزان رضایت دانش‌آموختگان از کاربردی بودن مطالب آموزشی

۳-ب- شاخص‌های پژوهشی

بخش کمی

- ۳-۱- ب- تعداد مراکز تحقیقاتی در دانشگاه
- ۳-۲- ب- درصد کارکنان تحقیقاتی از کل کارکنان
- ۳-۳- ب- تعداد اختراعات و اکتشافات به ثبت رسیده در سال
- ۳-۴- ب- تعداد جوایز علمی کسب شده توسط اعضای هیأت علمی در سال
- ۳-۵- ب- نسبت تعداد پژوهشگران به کل اعضای هیأت علمی در سال
- ۳-۶- ب- نسبت مقالات منتشر شده اعضای هیأت علمی در مجلات علمی - پژوهشی داخلی و مجلات نمایه شده در فهرست های معتبر بین المللی، به تعداد کل اعضای هیأت علمی به تفکیک در سال
- ۳-۷- ب- نسبت مقالات ارائه شده در کنفرانسها و سمینارهای علمی به تعداد کل اعضای هیأت علمی در سال به تفکیک داخلی و خارجی
- ۳-۸- ب- توزیع درصدی کتب تألیف و ترجمه شده ، توسط اعضای هیأت علمی و دانشجویان
- ۳-۹- ب- نسبت تعداد طرحهای تحقیقاتی خاتمه یافته به کل اعضای هیأت علمی در سال
- ۳-۱۰- ب- درصد اعضای هیأت علمی استفاده کننده از فرصت مطالعاتی در سال به تفکیک مرتبه علمی و جنسیت
- ۳-۱۱- ب- متوسط ساعات استفاده از خدمات پایگاههای اطلاع رسانی به تفکیک استاد و دانشجو در سال
- ۳-۱۲- ب- نسبت تعداد عناوین مجلات علمی - پژوهشی موجود در دانشگاه به تعداد رشته‌ها و به تفکیک داخلی و خارجی

- ۱۳-۳-ب- نسبت تعداد عناوین مجلات علمی پژوهشی موجود در کتابخانه‌های دانشگاه (به زبانهای مختلف) به کل دانشجویان
- ۱۴-۳-ب- تعداد گزارشها، پایان نامه‌ها، اسناد و مدارک علمی موجود در کتابخانه‌های دانشگاه
- ۱۵-۳-ب- تعداد نسخه‌های خطی و اسناد قدیمی موجود در کتابخانه‌های دانشگاه
- ۱۶-۳-ب- تعداد دفعات ارزیابی مدیریت از وضعیت پژوهشی دانشگاه
- ۱۷-۳-ب- تعداد موارد تشویق و تقدیر اعضای هیأت علمی، دانشجویان و کارکنان بخاطر مشارکت در تحقیقات علمی، به تفکیک
- ۱۸-۳-ب- تعداد پیشنهادهای ارائه شده در حوزه تحقیقات به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر وزارتخانه‌ها و نهادها به تفکیک

بخش کیفی

- ۱۹-۳-ب- میزان تطابق تحقیقات انجام شده در دانشگاه با هدفهای برنامه توسعه کشور
- ۲۰-۳-ب- میزان کارآئی نظام اطلاع رسانی دانشگاه
- ۲۱-۳-ب- میزان تبادل استاد و دانشجو با سایر دانشگاههای جهان
- ۲۲-۳-ب- میزان رضایت اعضای هیأت علمی از تسهیلات موجود برای ارائه و انتشار آثار علمی - تخصصی خود در داخل و خارج از کشور

۴-ب- شاخص‌های دانشجویی

بخش کمی

- ۱-۴-ب- درصد پذیرفته شدگان دانشگاه از کل پذیرفته شدگان آموزش عالی در بخش دولتی به تفکیک گروه عمده تحصیلی، مقطع تحصیلی و جنسیت
- ۲-۴-ب- میانگین رتبه آزمون سراسری ۳۰٪ اول پذیرفته شدگان در دانشگاه به تفکیک گروه عمده تحصیلی
- ۳-۴-ب- میانگین رتبه آزمون سراسری ۵٪ آخر پذیرفته شدگان در دانشگاه به تفکیک گروه عمده تحصیلی
- ۴-۴-ب- توزیع درصدی دانشجویان پذیرفته شده به تفکیک سهمیه ورود
- ۵-۴-ب- درصد پذیرفته شدگان دوره کارشناسی ارشد به تفکیک در دانشگاه‌های دولتی و غیر دولتی از کل دانش‌آموختگان کارشناسی همان سال دانشگاه
- ۶-۴-ب- درصد پذیرفته شدگان دوره دکتری تخصصی از کل دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد همان سال دانشگاه به تفکیک در دانشگاه‌های دولتی و غیر دولتی
- ۷-۴-ب- نسبت پذیرفته شدگان دوره‌های فوق تخصصی و فلوشیپ به کل پذیرفته شدگان
- ۸-۴-ب- نسبت پذیرفته شدگان آزمون دوره دستیاری پزشکی، دندان پزشکی و داروسازی به کل پذیرفته شدگان دانشگاه
- ۹-۴-ب- درصد دانشجویان در گروه‌های عمده تحصیلی از کل دانشجویان دانشگاه
- ۱۰-۴-ب- نرخ رشد دانشجویی دانشگاه
- ۱۱-۴-ب- میانگین سن دانشجویان به تفکیک جنسیت و مقاطع مختلف تحصیلی در گروه‌های عمده تحصیلی

- ۱۲-۴-ب- درصد دانشجویان بومی از کل دانشجویان دانشگاه
- ۱۳-۴-ب- تعداد دانشجویان نمونه و برگزیده در المپیادها
- ۱۴-۴-ب- درصد استفاده کنندگان از خوابگاه از کل دانشجویان
متقاضی و واجد شرایط استفاده از خوابگاه به تفکیک جنسیت و
وضعیت تأهل
- ۱۵-۴-ب- متوسط ساعات استفاده دانشجویان از خدمات پایگاههای
اطلاعاتی به تفکیک مقطع و گروههای عمده تحصیلی
- ۱۶-۴-ب- میانگین ساعات استفاده هر دانشجو از شبکه اینترنت
دانشگاه در سال
- ۱۷-۴-ب- سرانه دانشجویی عرض باند اتصال به شبکه اینترنت
دانشگاه
- ۱۸-۴-ب- نسبت دانشجویان دارای کار دانشجویی به تعداد کل
دانشجویان به تفکیک جنسیت در گروههای عمده تحصیلی
- ۱۹-۴-ب- میانگین ساعات اشتغال به کار دانشجویی در هفته
- ۲۰-۴-ب- تعداد دانشجویان وام گیرنده به تفکیک نوع وام (ازدواج،
مسکن، تحصیلی و ...) در سال
- ۲۱-۴-ب- درصد دانشجویان تشویق و تقدیر شده از کل دانشجویان
در سال
- ۲۲-۴-ب- تعداد جلسات عمومی رییس دانشگاه با دانشجویان
در سال
- ۲۳-۴-ب- سرانه فضای خوابگاهی به تفکیک جنسیت و تأهل
- ۲۴-۴-ب- سرانه فضای اتاق کار برای دانشجویان کارشناسی ارشد و
دکتری

۲۵-۴-ب- تعداد پیشنهادهای مستند ارائه شده در حوزه دانشجویی به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۲۶-۴-ب- درصد دستیاران دندان پزشکی، پزشکی و داروسازی از کل دستیاران دانشگاه

بخش کیفی

۲۷-۴-ب- میزان رضایت دانشجویان از مدیریت دانشگاه به تفکیک مقطع و گروه عمده تحصیلی

۲۸-۴-ب- میزان فرصت‌ها و امکانات موجود برای رشد خلاقیت‌های دانشجویی

۲۹-۴-ب- میزان رضایت دانشجویان از خدمات مشاوره‌ای تحصیلی

۳۰-۴-ب- میزان رضایت دانشجویان از تسهیلات و امکانات موجود برای انجام تحقیقات

۳۱-۴-ب- میزان رضایت دانش‌آموختگان از تسهیلات اشتغال

۳۲-۴-ب- میزان رضایت دانش‌آموختگان در مورد استمرار آموزش (آموزش‌های دوره‌ای، همایش‌ها...)

۵-ب- شاخص‌های فرهنگی

بخش کمی

۱-۵-ب- تعداد مساجد و نمازخانه‌های دانشگاه

۲-۵-ب- تعداد سفرهای زیارتی و سیاحتی عمومی برگزار شده در سال

۳-۵-ب- تعداد کلاسهای دروس معارف اسلامی (رسمی و آزاد)

۴-۵-ب- تعداد مقالات منتشر شده در دانشگاه در حوزه دین

- ۵-۵- ب- درصد دانشجویان استفاده کننده از تسهیلات سفرهای سیاحتی و زیارتی از کل دانشجویان در سال
- ۵-۶- ب- درصد کارکنان استفاده کننده از تسهیلات سفرهای سیاحتی و زیارتی از کل کارکنان در سال
- ۵-۷- ب- نسبت تعداد تشکلهای دانشجویی به تعداد کل دانشجویان دانشگاه
- ۵-۸- ب- درصد دانشجویان شرکت کننده در اردوهای فرهنگی و هنری برگزار شده از کل دانشجویان به تفکیک مقطع تحصیلی و جنسیت
- ۵-۹- ب- درصد دانشجویان عضو تشکلهای دانشجویی به تفکیک مقطع تحصیلی و جنسیت
- ۵-۱۰- ب- درصد دانشجویان شرکت کننده در مسابقات ورزشی از کل دانشجویان به تفکیک مقطع تحصیلی و جنسیت
- ۵-۱۱- ب- نسبت مساحت مکانهای ورزشی به تفکیک سرپوشیده و سرباز به تعداد کل دانشجویان
- ۵-۱۲- ب- نسبت مساحت نمازخانه ها به کل کارکنان و دانشجویان به تفکیک
- ۵-۱۳- ب- تعداد دانشجویان عضو تیم های ورزشی
- ۵-۱۴- ب- تعداد رشته های ورزشی که دانشگاه در مسابقات سراسری دانشجویی آن در سطح کشور شرکت می کند.
- ۵-۱۵- ب- تعداد ساعات فعالیتهای فوق برنامه و تفریحی ارایه شده برای دانشجویان در هفته
- ۵-۱۶- ب- نسبت حکم های انضباطی صادره شده به کل دانشجویان

- ۱۷-۵-ب- نسبت تعداد نشریه های علمی و فرهنگی موجود به تعداد کل دانشجویان به تفکیک عناوین و تیراژ کل
- ۱۸-۵-ب- تعداد برنامه های فرهنگی به تفکیک همایش های فرهنگی اجتماعی و نمایشگاههای برگزار شده در سال
- ۱۹-۵-ب- تعداد مسابقات ورزشی برگزار شده در دانشگاه با سایر دانشگاهها یا دیگر مراکز
- ۲۰-۵-ب- تعداد دوره مسابقات قرآنی برگزار شده در دانشگاه
- ۲۱-۵-ب- تعداد کانون ها و هیأت های مذهبی دانشجویان در دانشگاه

بخش کیفی

- ۲۲-۵-ب- میزان توجه و ارج گذاری به نخبگان دانشگاه
- ۲۳-۵-ب- میزان رضایت اعضای هیأت علمی و دانشجویان از تکریم مقام معلم در دانشگاه
- ۲۴-۵-ب- میزان رضایت اعضای هیأت علمی از منزلت اجتماعی خود
- ۲۵-۵-ب- میزان رضایت دانشجویان از منزلت اجتماعی خود
- ۲۶-۵-ب- میزان تمایل اعضای هیأت علمی نسبت به ترویج ارزشهای دینی
- ۲۷-۵-ب- میزان تمایل اعضای هیأت علمی نسبت به ترویج اخلاق و معنویت
- ۲۸-۵-ب- میزان تمایل اعضای هیأت علمی نسبت به ترویج و تقویت هویت ملی
- ۲۹-۵-ب- میزان علاقه دانشجویان به فرهنگ و هویت ملی
- ۳۰-۵-ب- میزان رضایت دانشجویان از تسهیلات موجود برای فعالیتهای فوق برنامه (ورزشی ، فرهنگی و ...)

۳۱-۵-ب- میزان رضایت دانشجویان از نقش تربیتی اعضای هیات علمی

۶-ب- شاخص‌های اعتبارات و امکانات

بخش کمی

۱-۶-ب- میانگین کل پرداختی به اعضای هیأت علمی و کارکنان به

تفکیک

۲-۶-ب- نسبت پرداخت حق التدریس اعضای هیأت علمی به کل حقوق و مزایای هیأت علمی تمام وقت

۳-۶-ب- میانگین دریافتی اعضای هیأت علمی از محل قراردادهای آموزشی و خدماتی

۴-۶-ب- میانگین دریافتی اعضای هیأت علمی از محل قراردادهای تحقیقاتی

۵-۶-ب- نسبت پرداختی به اعضای هیأت علمی بابت طرح تمام وقتی (کارآیی و...) به کل دریافتی آنان

۶-۶-ب- نسبت هزینه صرف شده برای انتشارات به اعتبارات کل دانشگاه به تفکیک جزوه، کتاب و مجلات علمی

۷-۶-ب- درصد اعتبارات صرف شده در امور رفاهی هیأت علمی و کارکنان از کل اعتبارات دانشگاه

۸-۶-ب- نسبت درآمدهای اختصاصی آموزشی، پژوهشی و خدماتی به کل اعتبارات جاری دانشگاه به تفکیک

۹-۶-ب- نسبت هزینه پرداخت اجاره ساختمان به تفکیک اداری، آموزشی، پژوهشی و فوق برنامه (فرهنگی، ورزشی و...) به کل اعتبارات جاری دانشگاه

۱۰-۶-ب- سرانه اعتبارات تحقیقاتی اعضای هیأت علمی به تفکیک دولتی و اختصاصی

۱۱-۶-ب- درصد اعتبارات تحقیقاتی از کل اعتبارات دانشگاه

۱۲-۶-ب- درصد اعتبارات صرف شده در تحقیقات از کل اعتبارات دانشگاه

۱۳-۶-ب- درصد اعتبارات صرف شده در آموزش از کل اعتبارات دانشگاه

۱۴-۶-ب- هزینه سرانه دانشجو به تفکیک مقطع و گروه‌های عمده تحصیلی

۱۵-۶-ب- هزینه تمام شده تحصیلی برای هر دانشجو به تفکیک رشته، مقطع و گروه‌های عمده تحصیلی

۱۶-۶-ب- درصد اعتبارات صرف شده در امور دانشجویی از کل اعتبارات دانشگاه

۱۷-۶-ب- درصد درآمد حاصل از شهریه دانشجویان از کل اعتبارات دانشگاه

۱۸-۶-ب- سرانه تحقیقاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی به تفکیک کارشناسی ارشد و دکتری

۱۹-۶-ب- سرانه دانشجویی اعتبار تخصیص یافته به فعالیت‌های فرهنگی، هنری، اجتماعی و فوق برنامه

۲۰-۶-ب- درصد هزینه‌های صرف شده در خصوص فعالیت‌های فرهنگی، هنری و اجتماعی دانشجویان از عواید اختصاصی دانشگاه

۲۱-۶-ب- سرانه دانشجویی یارانه دولتی (برای تغذیه، بهداشت و...)

۲۲-۶-ب- نسبت تعداد رایانه و دستگاه‌های اداری (زیراکس، چاپگر و...) به تعداد دانشجویان در دانشگاه

۲۳- ۶- ب- سرانه دانشجویی فضای کتابخانه‌ها، کارگاه‌ها،

آزمایشگاه‌ها و سالن‌های غذاخوری به تفکیک

۲۴- ۶- ب- درصد استفاده‌کنندگان از سرویس‌های رفت و آمد دانشگاه

به تفکیک (هیأت علمی، کارکنان و دانشجویان)

۲۵- ۶- ب- درصد استفاده‌کنندگان از امکانات تفریحی موسسه (استخر،

محیط ورزشی، باشگاه) به تفکیک دانشجو، هیأت علمی و کارکنان

۲۶- ۶- ب- تعداد خودروهای در تملک به تفکیک عمومی (اتوبوس و

مینی بوس)، سواری و خودروهای سنگین (کامیون، تراکتور، لودر و ...)

۲۷- ۶- ب- درصد کارکنان استفاده‌کننده از وام‌های دانشگاه

۲۸- ۶- ب- درصد اعضای هیأت علمی دارای کارت اعتباری

۲۹- ۶- ب- نسبت ساعات حضور رئیس و معاونان در موسسه یا

دانشگاه جهت امور مدیریتی به کل ساعات حضور در هفته

۳۰- ۶- ب- درصد اعضای هیأت علمی که از طرح محرومیت از مطب

بهره‌مند هستند به تفکیک مرتبه علمی (ویژه دانشگاه‌های علوم پزشکی)

۳۱- ۶- ب- میانگین ساعات حضور هفتگی اعضای هیأت علمی در

دانشگاه

۳۲- ۶- ب- نسبت تعداد دفاتر (اتاق‌های) اعضای هیأت علمی به کل

اعضای هیأت علمی تمام وقت

۳۳- ۶- ب- نسبت مساحت کل دفاتر مخصوص اعضای هیأت علمی به

تعداد اعضای هیأت علمی تمام وقت

۳۴- ۶- ب- توزیع درصدی اعضای هیأت علمی و کارکنان از نظر

وضعیت مسکن (شخصی، استیجاری، سازمانی و ...)

۳۵- ۶- ب- نسبت تعداد اتوبوس‌های مخصوص ایاب و ذهاب

دانشجویان به تعداد دانشجویان استفاده‌کننده

بخش کیفی

۳۶-۶-ب- چگونگی تخصیص و هزینه اعتبارات تحقیقاتی دانشگاه (در

سرفصلهای پرسنلی، مواد مصرفی و وسایل و تجهیزات)

۳۷-۶-ب- نحوه عملکرد مدیریت در خصوص سنجش بهره‌وری

سرمایه در دانشگاه

۳۸-۶-ب- نحوه عملکرد مدیریت در جذب اعتبارات عمرانی

۳۹-۶-ب- نحوه عملکرد مدیریت در کسب و هزینه کردن

درآمدهای اختصاصی

۴۰-۶-ب- نحوه عملکرد مدیریت در جذب کمکهای مردمی

۴۱-۶-ب- نحوه عملکرد مدیریت در خصوص صرفه‌جویی در هزینه

های اداری - پرسنلی، آموزشی، پژوهشی، مسافرت، حمل و نقل،

تعمیرات، نگهداری و ...

۴۲-۶-ب- نحوه عملکرد مدیریت در هزینه نمودن اعتبارات جاری

۴۳-۶-ب- کیفیت ارزیابی مدیریت از امور دانشگاه و بهره‌وری از

نتایج آن

تعاریف واژه ها

مقدمه:

در این فصل اصطلاحات و عباراتی که به عنوان واژگان مهم و کلیدی برخی از شاخص‌های ارزیابی آورده شده‌اند و ممکن است برداشت‌ها و تعبیرهای مختلفی در مورد آنها وجود داشته باشد، تعریف شده‌اند. این تعاریف به برداشت منطقی و مناسب از مفهوم واقعی شاخص‌های مربوطه کمک کرده و نقش مهمی در فرایند اندازه‌گیری شاخص‌ها و تحلیل بر اساس آنها ایفا می‌کنند. قابل ذکر است که در اینجا پرداختن به تعاریف مفهومی، مورد نظر نبوده بلکه سعی شده است که حتی المقدور واژه‌ها به صورت عملیاتی و برای کاربرد خاص در شاخص‌ها تعریف شوند تا راهنمای گروه ارزیابی در تعیین مواردی که باید اندازه‌گیری و سنجش شوند، باشند.

تعاریف واژه‌ها:

اثر بخشی آموزش عالی: نیل به اهداف در ابعاد و بخش‌های مختلف نظام آموزش عالی.

اختراع: دسترسی یا دستیابی به روش و یا ساخت مصنوعی که قبلاً وجود نداشته و به ثبت نرسیده است (۱۱).

اردوی فرهنگی و هنری: گرد هم آمدن و فعالیت به صورت برنامه‌ریزی شده در محلی خاص با هدف تعاملات اجتماعی، فرهنگی و یا هنری (دانشجویان)

ارزشهای دینی: مفاهیم ارزشی فردی و اجتماعی مثبت که بر مبنای آموزه‌های دینی شکل گرفته و بسیاری از آنها جزء ارزش‌های اخلاقی عام و برخی نیز اختصاصی می‌باشند. مانند کرامت، شجاعت، سخاوت، حلم و ایثار.

ارزیابی: گردآوری اطلاعات درباره فعالیت‌ها، ویژگی‌ها و برون‌داد‌های یک برنامه یا یک سیستم و قضاوت درباره آنها، تطبیق آنها با استانداردها برای بهبود اثربخشی و یا اطلاع‌رسانی برای تصمیم‌گیری جهت برنامه ریزی آینده (۲).

آزادی علمی: فرصت و حق اعضای هیأت علمی و دانشجویان دانشگاه برای یادگیری، مطالعه، تدریس، تحقیق یا بیان نظریات علمی بدون هیچگونه محدودیت، به نحوی که وضعیت شغلی و زندگی آنها مورد تهدید واقع نشود (۱۶).

اعتبارات تحقیقاتی: مجموعه بودجه‌ای که از منابع مختلف مالی (منابع بخش دولتی، منابع بخش غیردولتی، کمک‌های مردمی و خیریه، کمک‌های بین‌المللی و مانند آن) برای فصل پژوهش در نظر گرفته می‌شود.

التزام اجتماعی: رسالت و مسئولیت دانشگاه در قبال جامعه.

اکتشاف: دسترسی به پدیده‌ای که قبلاً مشخص نبوده و تا لحظه پیدایش هیچگاه مشاهده و درک نشده است.

امتحان جامع علوم پایه دوره دکترای عمومی پزشکی: امتحانی که در پایان واحدهای عمومی و اختصاصی مرحله یک دوره آموزش دکترای پزشکی عمومی (علوم پایه)، برگزار می‌گردد.

آموزش عالی: سطحی از آموزش که پس از طی دوره پیش‌دانشگاهی یا پایان تحصیلات چهار ساله متوسطه ارائه می‌شود. دانش‌آموختگان سطوح آموزش عالی به اخذ یکی از مدارک کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری حرفه‌ای یا دکترای تخصصی نائل می‌شوند.

آموزش کوتاه مدت و آزاد: دوره های غیر رسمی که به صورت تخصصی و کاربردی اجرا شده و برنامه‌های آن منطبق با آموزش‌های رسمی نیست. افرادی که این دوره‌ها را می‌گذرانند، گواهی گذراندن دوره با درج عنوان و مدت دوره به همراه ریز نمرات بدون استفاده از عنوان مدرک رسمی دانشگاهی (کاردانی کارشناسی و ...) دریافت می‌کنند (۱۳).

آموزش مجازی: دوره ای که در آن دانشجویان با یکدیگر و با استاد از طریق ارتباطات الکترونیکی (همزمان) در تعامل می‌باشند. (این محیط به نوعی یک کلاس معمولی را به وسیله امکاناتی نظیر کنفرانس ویدیویی و سیستم‌های رسانه‌ای، شبیه سازی می‌نماید) (۱۳).

انجمن دانشجویی: نهادی با هدف مشخص که اعضای آن صرفاً دانشجویان دانشگاه هستند. از قبیل انجمن‌های علمی، فرهنگی، مذهبی، سیاسی، ورزشی، هنری و ادبی دانشجویی.

برنامه درسی: مجموعه ای متناسب از دروس عمومی، اختصاصی (اعم از پایه، اصلی و تخصصی)، انتخابی و اختیاری مربوط به هر رشته که شامل رسالت‌ها، اهداف، سرفصل‌ها، روشهای تدریس و ارزشیابی است.

برنامه راهبردی: برنامه‌ای که چارچوب فعالیت‌های کلان یک سازمان را در طی مدت معینی مشخص می‌کند. این برنامه که بر اساس چشم انداز، مأموریت‌ها و اهداف کلی سازمان تدوین می‌شود راهنمایی برای کلیه فعالیت‌های عملیاتی آن سازمان خواهد بود.

برنامه مدون: برنامه راهبردی یا اجرایی که دانشگاه یا واحدهای تابعه (دانشکده ها و گروه های آموزشی)، در چارچوب چشم اندازها و اهداف غایی وزارتخانه مسئول طراحی و تدوین می کنند.

بهره‌وری اعضای هیأت علمی: مجموع میزان اثربخشی (میزان دستیابی به اهداف از قبل تعیین شده) و کارایی (نسبت بروندها به دروندها) اعضای هیأت علمی در بخش‌های مختلف آموزشی، پژوهشی و اجرایی.

بهره‌وری دانش آموختگان: مجموع میزان اثربخشی و کارایی دانش آموختگان در بازار کار مرتبط.

پاسخ گویی دانشگاه: مسئولیت دانشگاه درقبال عملکرد و توانمندی های دانش آموختگان، تولید دانش، حل مسائل جامعه و خدمات اجتماعی (۱۴).

پایگاه اطلاع رسانی: سازوکاری که از طریق آن اعضای هیأت علمی، دانشجویان و کارکنان به اطلاعات مورد نیاز خود دسترسی پیدا می کنند (از قبیل: مراکز اسناد و مراکز دسترسی به شبکه جهانی).

پژوهشگر: فردی که دارای مدرک فوق لیسانس یا بالاتر و یا معادل و واجد تجربه علمی کافی بوده و طرح تحقیقاتی فعال و یا مشارکت در انجام تحقیقات (اعم از داخل یا خارج دانشگاه) داشته باشد.

پست تخصصی: پست هایی که در جهت تحقق اهداف اصلی سازمان در نظر گرفته شده و افراد متصدی آنها دارای حداقل مدرک کارشناسی باشند (۶).

تألیف: اثری که توسط شخصی حقیقی، حول موضوعی خاص، تنظیم و نگارش یافته است (۱۱).

ترجمه: اثری که از یک زبان خارجی به فارسی و یا بالعکس و یا از یک زبان به زبان دیگر برگردان شده باشد (۱۱).

تشویق و تقدیر: قدردانی و تشکر کتبی مقامات دانشگاهی و غیر دانشگاهی از تلاش اعضای هیأت علمی، دانشجویان و کارکنان در فعالیتهای علمی، فرهنگی، مدیریتی و ورزشی.

توزیع سنی: تعداد افراد یک جامعه آماری (به طور مثال دانشجویان) در رده‌های مختلف سنی.

جوایز علمی: جوایزی که از سوی مراجع معتبر به اعضای هیأت علمی دارای فعالیت های علمی شاخص، اهدا می شود.

حکم انضباطی: حکمی که از سوی کمیته انضباطی دانشجویان به منظور برخورد با دانشجویان خاطی در زمینه‌های اخلاقی، آموزشی و غیره صادر می شود.

خلاقیت دانشجویی: خلاقیت به معنای توانایی ایجاد آثار نو، آفریدن و آفرینندگی است. منظور از خلاقیت دانشجویی ارائه تولیدات، طرحها، اختراعات و اکتشافات توسط دانشجویان می باشد.

دانشجوی بومی: دانشجویی که اهل همان منطقه دانشگاهی^۱ است که در آن مشغول به تحصیل می‌باشد.

دانشجوی نمونه: دانشجویی که از لحاظ فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی، فرهنگی، سیاسی، ایثارگری و رعایت شئونات اخلاقی - اجتماعی سرآمد دانشجویان دیگر باشد. شرایط و ضوابط انتخاب این دانشجویان در آیین نامه مربوطه درج شده است.

دانشگاه تخصصی: از تجمع دانشکده‌های تخصصی که به طور عمده در یک یا دو گروه از گروه‌های ششگانه علوم انسانی و اجتماعی، فنی و مهندسی، علوم کشاورزی و دامپزشکی، علوم پایه، علوم پزشکی و هنر تشکیل می‌شود (۸).

دانشگاه جامع: از تجمع حداقل سه دانشکده عمومی (از مجموع هفت دانشکده عمومی، علوم انسانی و اجتماعی، علوم پزشکی، علوم کشاورزی، علوم مهندسی، علوم پایه، هنر و دامپزشکی) تشکیل شده و می‌تواند علاوه بر اینها، شامل دانشکده‌های تخصصی یا حرفه‌ای و کاربردی نیز باشد (۸).

دانشگاه‌های در حال توسعه: دانشگاه‌هایی که قبل از انقلاب بصورت مجتمع یا مرکز یا مدرسه آموزش عالی شروع به کار کرده و بعد از انقلاب به دانشگاه ارتقاء یافته‌اند (۸) و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای حمایت و پشتیبانی مؤثر، آنها را به طور ویژه مورد توجه قرار می‌دهد.

- مناطق دانشگاهی برای هر دانشگاه بر اساس آیین نامه و دستورالعمل وزارت مربوطه مشخص می‌شود.

دانشگاه های غیر دولتی: مراکز آموزشی و دانشگاهی غیر وابسته به دولت که بطور غیر انتفاعی دانشجوی می پذیرند و تحت نظارت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هستند.

دانشگاه های کاربردی: دانشگاه هایی که با هدف ارتقاء و انتقال دانش کار، ایجاد مهارت ها، افزایش بهره‌وری منابع انسانی و نظایر آن ایجاد شده‌اند.

درآمدهای اختصاصی: درآمدهائی که دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی از طریق انجام فعالیت های علمی، پژوهشی، آموزشی، مشاوره‌ای، خدماتی، فروش تولیدات و غیره کسب می کنند.

دورهٔ دکترای حرفه‌ای: یکی از دوره‌های نظام آموزش رسمی که طی آن دانشجوی علاوه بر آموزش های علمی به آموزش های حرفه ای مربوطه نیز می پردازد. شرط ورود به آن دارا بودن گواهی نامه پایان دوره متوسطه و قبولی در آزمونهای مربوط است. به دانش آموختگان این دوره گواهی نامه دکترای حرفه‌ای اعطا می شود که به لحاظ علمی همتراز کارشناسی ارشد است (۷).

دوره دکترای تخصصی: بالاترین مقطع تحصیلی آموزش عالی که به اعطای مدرک رسمی می انجامد و مجموعه ای هماهنگ از فعالیت های پژوهشی و آموزشی است (۷). شرط ورود به این دوره، دارا بودن گواهی نامه پایان دورهٔ کارشناسی ارشد یا دکترای حرفه‌ای و قبولی در آزمون های مربوط است.

رتبه علمی: منظور یکی از مراتب استادی، دانشیاری، استادیاری، مربی و مربی آموزشی است (۷).

رشته بین رشته ای: رشته ای که از ترکیب هم افزای دو یا چند رشته علمی و تلفیق و توسعه دانش‌های مربوط بوجود می‌آید(۱۵).

رشته: شعب فرعی گروه‌های علمی (علوم پزشکی، علوم انسانی، علوم پایه ...) که از لحاظ موضوعی کاملاً مشخص و از دیگر موضوعات متمایز بوده و حداقل به یک کارائی مشخص می‌انجامد. دروس مشترک دو رشته نباید از ۳۰ درصد کل واحدها در هر رشته تجاوز کند. به عنوان مثال رشته‌های زیر جزو رشته‌هایی از گروه علمی علوم انسانی است: حقوق، مدیریت، روانشناسی و ... (۷).

رشته‌های نو: رشته‌هایی که بر اساس آخرین تحولات علمی دنیا و با در نظر گرفتن نیازهای جدید جامعه ایجاد شده اند.

سال تحصیلی: مدت یکسال در آموزش رسمی کشور که معمولاً از اول مهر ماه آغاز و تا پایان شهریور ماه سال بعد ادامه دارد.

سرانه: تقسیم مقدار کل یک کمیت مربوط به یک مجموعه مشخص بر تعداد کل اعضای آن. مانند سرانه فضای خوابگاهی، دانشجویی و کتابخانه.

سمت اجرایی: تمامی پستهای تقنینی، قضایی یا اجرایی اعم از نظارتی، مدیریتی و... در سطوح ارشد، میانی و عملیاتی.

سمت اجرایی عضو هیأت علمی: پستهای اجرایی در رده‌های مختلف مدیریتی که توسط اعضای هیأت علمی در داخل یا خارج از دانشگاه پذیرفته می‌شود.

شاغلان تحقیقاتی: پژوهشگران، کارشناسان پژوهشی، تکنسین‌های پژوهشی و کلیه افرادی که در داخل یا خارج یک واحد سازمانی بطور پاره وقت، نیمه وقت و یا تمام وقت در حال انجام پژوهش هستند (۱۱).

طرح تحقیقاتی یا پروژه پژوهشی: مجموعه‌ای همگون از فعالیت‌های علمی و فرهنگی که در محدوده زمانی مشخص و با اهداف معین توسط پژوهشگران و همکاران آنها با روشهای علمی اجرا می‌شود (۱۱).

طرح هیأت علمی تمام وقت: طرحی که بر اساس آن، عضو هیأت علمی موظف است ۴۰ ساعت (۵روز) در دانشگاه حضور داشته و به انجام وظایف تعریف شده خود بپردازد. بر این اساس، اعضای هیأت علمی تمام وقت اجازه فعالیت در موسسات دیگر را مگر با مجوز دانشگاه نخواهند داشت.

عضو هیأت علمی پاره وقت: فردی که به عنوان عضو هیأت علمی در استخدام دانشگاه بوده و برحسب حکم کارگزینی، مدتی (ساعاتی) را در هفته یا ماه در دانشگاه به فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی اشتغال دارد (۷).

عضو هیأت علمی پیمانی: عضو هیأت علمی که به مدت یکسال بین او و دانشگاه قرارداد منعقد می‌شود. این قرارداد با رضایت طرفین برای چندین سال قابل تمدید است و دانشگاه به هر دلیل طی شرایطی می‌تواند به صورت یک طرفه نسبت به فسخ آن اقدام کند (۷).

عضو هیأت علمی تمام وقت: عضو هیأت علمی که در استخدام تمام وقت رسمی، پیمانی یا قراردادی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی بوده و تمام ساعات کار روزانه ی خود را در آن مراکز به تدریس و تحقیق می‌گذرانند. این تعریف شامل افرادی که حق التدریس دریافت می‌کنند، نمی‌شود (۷).

عضو هیأت علمی رسمی آزمایشی: عضو هیأت علمی که بر اساس یک قرارداد و طبق ضوابط مقرر به صورت تمام وقت در خدمت دانشگاه است و با استفاده

از مقررات بازنشستگی مستخدمین رسمی کشور مشمول مقررات آیین نامه استخدامی هیأت علمی دانشگاه خواهد بود. عضو هیأت علمی رسمی آزمایشی در طی مدت سه سال وقت دارد که با انجام فعالیت‌های علمی و پژوهشی به رسمی قطعی ارتقا یابد (۷).

فرصت مطالعاتی: امتیاز ویژه ای (نه یک حق عمومی) که بر اساس مقررات خاصی به اعضای هیأت علمی استادیار و بالاتر (و در موارد استثنائی مریدان دارای مدرک کارشناسی ارشد) تمام وقت رسمی قطعی، داده می‌شود تا در داخل و یا خارج از کشور به تحقیق و مطالعه بپردازند (۷).

فضای آموزشی: مکانهایی که به عنوان کلاس درس محسوب می‌شوند.

فضای فرهنگی: به فضاهایی شامل نمازخانه‌ها، تالارهای هنری، انجمن‌های دانشجویی و نظایر آن اطلاق می‌شود.

فعالیت‌های فوق برنامه: فعالیت‌هایی که به منظور تعاملات فرهنگی، اجتماعی، هنری و یا تفریحی توسط یا برای دانشجویان انجام می‌شود.

کار دانشجویی: فعالیت مشخصی که دانشجو با توجه به نیاز دانشگاه در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی و مانند آن بر عهده گرفته و در قبال انجام آن حقوق دریافت می‌کند.

کتاب مرجع: کتابی که به عنوان یک منبع عام (مانند لغت نامه‌ها و دایره المعارف‌ها) و یا یک منبع درسی اصلی مورد استفاده اغلب دانشجویان و دانش پژوهان قرار می‌گیرد. معمولاً کتب مرجع در بخش مرجع کتابخانه‌ها نگهداری می‌شود.

کتاب: تألیف یا ترجمه یا مجموعه گردآوری شده غیر ادواری و چاپ شده که حداقل ۴۸ صفحه داشته و دارای جلد و شناسنامه باشد.

کتابهای تألیف یا ترجمه شده توسط اعضای هیأت علمی: کتابهایی که توسط اعضای هیأت علمی تألیف و ترجمه شده و بر اساس ضوابط و آیین‌نامه ارتقاء، دارای امتیاز باشند.

کیفیت دانش آموختگان: تطابق توانمندی‌های دانش آموختگان با نیازها و شرایط بازار کار که با توجه به اظهارات آنها (خود - ارزیابی)، سرپرست بلافصل و مسئول ارشد آنها مورد اندازه‌گیری و ارزشیابی قرار می‌گیرد.

گرایش: هر یک از شعب یک رشته که ناظر بر یک تخصص باشد. اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدهای رشته کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها بیشتر باشد (۸).

گروه آموزشی: واحدی از یک دانشکده یا دانشگاه که در یک رشته خاص یا چند رشته متجانس فعالیت دارد. مانند گروه ریاضی، گروه معارف اسلامی و نظایر آن (۷).

مجله علمی - پژوهشی: نشریه‌ای ادواری که مقالات آن نتایج تحقیقات علمی را در اختیار مخاطبان خود قرار می‌دهد و دارای امتیاز علمی - پژوهشی از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

محقق دانشگاهی: پژوهشگری که عضو هیأت علمی دانشگاه است.

مدرس حق التدریس: مدرسی که بر اساس ضوابط مقرر در یک دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی به تدریس اشتغال دارد، بدون آنکه نفس این اشتغال سبب بوجود آمدن رابطه استخدامی تعریف شده‌ای با آن مرکز شود.

مدیران ارشد: مدیرانی که وظیفه اصلی آنان، سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی است. در دانشگاه، رییس و معاونان دانشگاه و رؤسای دانشکده‌ها، مجتمع‌های آموزش عالی، آموزشکده‌ها و پژوهشکده‌ها مدیران ارشد محسوب می‌شوند.

مدیران عملیاتی: مدیرانی که به هدایت واحدهای صافی در دانشکده‌ها، ودانشگاهها (گروههای آموزشی، مزرعه، موزه، کارگاه و...) مشغول هستند.

مدیران میانی: مدیرانی که وظیفه اصلی آنان برقراری ارتباط بین تصمیمات سطوح ارشد با واحدهای عملیاتی است. در دانشگاه، مدیران آموزشی، پژوهشی، اداری و مالی، دانشجویی و فرهنگی در زمره مدیران میانی هستند.

مراکز مشاوره: مراکزی که بیشتر در جهت ارتقاء بهداشت روانی دانشجویان و کمک در رفع و حل مسائل روحی، روانی و تحصیلی دانشجویان ایجاد شده‌اند.

مسابقات سراسری دانشجویی: مسابقات کشوری که به صورت دوره‌ای و به منظور تعاملات ورزشی، فرهنگی و هنری در بین دانشجویان برگزار می‌شود.

مقالات در مجلات نمایه شده: مقالاتی که در نشریه‌های دارای اعتبار و امتیاز بین‌المللی (مانند ISI و مشابه آن) چاپ شده است (۱).

مقاله علمی - پژوهشی: نوشته‌ای که حاصل یک تحقیق علمی - پژوهشی^۱ بوده و در یکی از مجلات دارای امتیاز علمی - پژوهشی به چاپ رسیده است.

- مقالات مروری یا فراتحلیل (Meta Analysis) که در مجلات علمی - پژوهشی معتبر چاپ شده باشند در شاخص مربوطه محسوب می‌شوند.

مقطع تحصیلی: یک دوره تحصیلی رسمی که به اخذ یکی از مدارک تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی یا حرفه‌ای ختم می‌شود (۷).

منزلت اجتماعی اعضای هیأت علمی: ارج نهادن به جایگاه و ارزش اجتماعی والا برای اعضای هیأت علمی نزد آحاد جامعه.

موسسه آموزش عالی: دانشگاهها، مراکز آموزش عالی و مراکز پژوهشی دانشگاهی که با مجوز رسمی شورای گسترش آموزش عالی تأسیس شده‌اند (۷).

نخبگان: اشخاص یا گروه‌هایی که دارای توانایی فکری و هوش و استعداد سرشار بوده و به نوآوری، خلق آثار و یا اتخاذ تصمیمات مناسب در زمینه‌های علمی، اجتماعی، فرهنگی و یا هنری مبادرت ورزند.

نشریه علمی و فرهنگی: نشریه‌ای ادواری که در شاخه‌های فرهنگی، هنری و یا علمی برای مخاطبان خاص منتشر می‌شود.

هزینه تمام شده تحصیلی: تمامی هزینه‌هایی (اعم از آموزشی، پژوهشی، رفاهی، فرهنگی و ...) که صرف تربیت هر یک از دانشجویان از بدو ورود به دانشگاه تا پایان دوره تحصیلی می‌شود.

هویت ملی: مجموعه ویژه‌ای از عوامل عینی، ذهنی، فرهنگی و اجتماعی که در ملتی تجلی می‌یابد و آن ملت را از سایر ملل متمایز می‌کند (مانند آداب و رسوم، زبان، مذهب، اخلاق و محدوده جغرافیایی).

وام های دانشگاه: وام‌هایی که به طور مستقیم و غیر مستقیم (از طریق سایر نهادها از قبیل بانک‌ها که پرداخت کننده اصلی وام هستند) توسط دانشگاه و بر اساس شرایط تعیین شده به کارکنان اعطا می‌گردد.

منابع مربوط به تعاریف واژه‌ها

- ۱- انصافی، سکینه و غریبی، حسین (۱۳۷۱). دانش ایران در سطح بین‌المللی. مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.
- ۲- بازرگان، عباس (۱۳۸۳). ارزشیابی آموزشی، چاپ سوم، انتشارات سمت.
- ۳- بی‌نام (۱۳۸۱). گزارش ملی تحقیقات، شورای پژوهش‌های علمی کشور.
- ۴- بی‌نام (۱۳۸۱). راهنمای آزمون سراسری سازمان سنجش آموزش کشور.
- ۵- بی‌نام (۱۳۶۸). مجموعه مصوبات جلسه ۱۴۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی.
- ۶- پاشا محمد نوری، علی (۱۳۸۳). طرح طبقه بندی مشاغل، کتاب قانون استخدام کشوری. انتشارات سازمان معین ادارات.
- ۷- دادمرزی، سید مهدی (۱۳۷۷). واژه نامه نظام آموزش عالی کشور، دبیرخانه مجمع گروه‌های معارف اسلامی.
- ۸- شورای گسترش آموزش عالی (۱۳۶۷). طرح تعاریف و نظام تشکیلاتی دانشگاهی مراکز آموزش عالی مصوبه جلسه ۶۷/۱/۲۰ و ابلاغ شده در ۶۷/۶/۲۶ وزارت فرهنگ و آموزش عالی تهران.
- ۹- گروه پژوهش‌های آماری و انفورماتیک (۱۳۷۵). آمار آموزش عالی ایران. موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی.
- ۱۰- گروه پژوهش‌های آماری و انفورماتیک (۱۳۷۹). آمار آموزش عالی ایران. موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی.
- ۱۱- مرکز آمار ایران (۱۳۸۱). نتایج آمارگیری از فعالیت‌های تحقیق و توسعه کشور، دفتر انتشارات و اطلاع رسانی.

۱۲- مرکز آمار ایران (۱۳۷۹). تعاریف و مفاهیم استاندارد برای استفاده در طرح
ها و گزارش های آماری. مرکز آمار ایران.

13-www.uth.tme.edu/ut

14-www.cogsci.pogsci.priceto.edu

15-www.startest.com/glossary.html

16- [www.vuaictc.com/docs /concepts](http://www.vuaictc.com/docs/concepts)

منابع فارسی:

- ۱- بازارگادی، مهرانوش (۱۳۷۸). اعتبار بخشی در آموزش عالی. تهران انتشارات صباح.
- ۲- بازارگادی، مهرانوش (۱۳۷۷). پیشرفتهای بین المللی در خصوص ارزیابی کیفیت در آموزش عالی. فصلنامه رهیافت شماره ۱۸ صفحات ۴۳-۲۹.

منابع لاتین:

- 1- Accreditation (1991). "The Commission on Colleges of Southern Association Colleges and schools. "
- 2- AQF , Australian Qualification Framework (2002). Implimentation handbook. AQF Advisory Board Pablshed. <http://www.aqf.edu.au>
- 3- Benjamin Ernest. From Accreditation to Regulation, The Declinc of Academic Autonomy in Higher Education , Academe. (July- August) 1994
- 4- CHE , Council on Higher Education (2002). Institutional Audit Framework. Draft Document for Comment. HEQC. South Africa.
- 5- CIHS, Commision on Institutions of Higher Education Standard for Accreditation 2001 <http://www.Neasc.Org/cihe/stancihe.htm>
- 6- Commision on Collegs. North West Association of School and Colleges (2000). Handbook of Students and Guides. <http://www.Conase.org/policy/procedurs/standards/standsI.htmI2001>.
- 7- COCNASC , Commision on College Northwest Association of schools and colleges (2000). Handbook of Students and Guides. www.conase.org/policy
- 8- CRE (Feb , 2001). Towards Accreditation Schems for Higher Education in Eroupe , Final Project Report.
- 9- Vuaght, Van F (1994). " Western Eroupe and North America", in graft A(ed) International Development in Assuring Quality in Higher Education London , Flamer press.